

КАРПАТСКА РУСЬ

КАРПАТСКА РУСЬ

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT YONKERS, NEW YORK AND OTHER MAILING ADDRESSES

Ч.6 ЮНКЕРС Н.Й. 13 ГО МАРТА 1998, YONKERS, N.Y., MARCH 13, 1998, VOL. LXXI, NO.5

ПОЛЬСКА ГАЗЕТА

В США ПРО ЛЕМКІВ.

Газета "NOWY DZIENNIK" з дня 10-го марта 1998 р. подала коротку інформацію про лемків в Польщі під заголовком "Край Лемків." Передаємо в перекладі на нашу бесіду текст статі: Сут Русинами карпатськими, зовуть себе лемками. Тот давний пастирський народ витворил на протягу віків своєю історією оригінальну культуру, одріжняючи його од всіх інших жителів Карпат. То ест архітектура, ремесло, народна ноша, обичаї, життя щоденне.

Ест в Зиндрановой, в Ниском Бескіді, при границі Польщі і Словакії, особливий скансен лемківської культури, XIX і XX віку (хижа мешканево-господарча, конюшня, хлівок) дім-світлиця, вітряк, шпихлірчик. Також хижа жидовська і циганська кузня. Зиндрова пережила в часі окупації свою велику трагедію, коли тутешних жидов вивезено до гетта в Риманові, а потім їх страчено.

Натоміст трагедія Лемківщини почалася під час першої світової війни, туди перекотився вал війни подібно як в кількадесят років пізніше. Говорит о том Теодор Гоч, Лемко з походження, Русин з уродження, Поляк з горожанства і привязання до краю.

"Тот народ сурово досвідчений. Сталін зарахував Лемків як Українців, а же провадил против той народности сталінски репресії, досягли они і нас. Коли під кінець другої світової війни дістали сильний удар від гітлерівців під Львовом, совітський диктатор зарядив побір до войска серед населення, тогди українського але также лемківського, аби вирівняти недобори в своїй армії. Шли до ней хлопці з львівського округу, станиславівського, тернопільського жеби потом гинули в борбі за дуклянский перевал.

В 1945 р. вигнано Лемків на схід, на Україну, страшено тогди Поляками, котри будьто мали нас мордувати. Така була сталінська перфідія.

Вернув я на свою батьковщину в половині 50-их років, послі отслуженя меже иншим батальйонів гірничих. Заклипа собі з нас і тим разом исторія, бо одиноким чоловіком, котрий мав для Лемків трохи зрозуміння був Гомулка. Він походил з Горличчини, Лемки йому помагали колись і його перехували, і послі октябра по тихо дозволил Лемкам на поворот на свою давну територію. Але тут вони застали лем згарища і розвалини."

Стілько о собі і Лемках говорит Теодор Гоч. Директор куштош і властитель в одной особі лемковського скансену. То його давна хижа ест головним експонатом музейним, скансен натоміст находится под опіком окружного музею в Кросні. Зиндравский скансен ест одиноким того рода в Польщі.

ДОКТОРИ ПРОТЕСТУЮТ НА СВОИХ РОБОЧИХ МІСЦЯХ.

В Рівенській обласной диточой лікарни дохтори вимаговут звільнити головного дохтора той лікарни і його заступника.

Тиж вимагавут забезпечити лікарню всіми необхідними ліками.

Тиж вимагавут виплатити заробітну плату, котру вже не діставут півроку.

Дохтори висловили што готови розпочати голодівку протесту.

ДИПЛОМАТИЧНИ ТА СЛУЖБОВИ ПАШПОРТИ НОВОГО ЗРАЗКУ

Указом Президента України Л. Кучми от 15-го апріля того року шитки дипломатични та службови пашпорти України визнаються недійсними і підлягают поверненню до Міністерства Заграничних Справ.

Документи старого зразка послі той дати будут забирати у пунктах пропуску через кордон України. У відповідности до положеня про дипломатични та службови пашпорти особам, на котрих поширюється та норма, буде видано документи нового зразку.

ЕКОЛЬОГІЧНА СИТУАЦІЯ.

В Україні барз складна екольогічна ситуація. Учасники "круглого столу" "Екологія і влада", проведеного громадским зеднаням Всеукраїнська Екольогічна Ліга з участю відомих науковців та екольогів практиків било подани таки дані: же на еден квадратний кільометер території припадат в шість раз бівше шкідливих речовин, аниж у США і в 3,5 раза бівше, аниж в країнах Європи.

З тов ситуаційов повязано зростаня числа хворих і велику смертність, рішеня той проблеми ест барз важнов.

Сербска провинція КОСОВО.

У вівторок, 3-го марта, в місцевости в сербской провинції Косово понад 40 000 албанчиків били присутни на похороні 20-ох своїх рідних і знакомих котри били забити сербсков поліційов в кінци минулого тижня. Шитки трупи жертв мали познаки тортур і негайной масовой розправи, шо било шитким знамой ознакой сербів під час війни в Боснії. Шитко то било зроблене у відплату за забивство Визвольнов арміїов Косово штирох сербских поліціантів.

"ГАЛИЧИНА" СПІВПРАЦЮЕ З ЯПОНЧИКАМИ.

Японска корпорация "НІССЬО ІВАТ" Підписала угоду про співробітництво з акционерним товариством нафперероблюючий комплекс "Галичина".

Згідно з документом, япончики надают українській стороні кредит на 236 мільонів долярів з термином погасити тот долг 14 років. Тоті гроши плянується використати на модернізацію підприємства, по котрій воно перейде на випуск чистой бензини Аі-95.

ПЛАТНЯ 200 ГРАМ СИРУ І 300 ГРАМ МАСЛА.

Вчителі міста Почаев шо на Тернопільщині звернулися до Центральной Профспілки Робітників Освіти з скаргою на місцевих урядовців, котри замість платні видали їм допомогу одноразову: 200 грамів сиру і 300 грамів масла.

Вчителі страйкуют з октября місяця минулого року, они вимагают виплатити їм зароблени гроши. В 14-ох областях України вчителям не виплачуют заробітну платню ше з 1996 року. Страйки отбиваються в школах Кіровоградской, Хмельницькой, Тернопільской областях а тоже в Ялті і Херсоні.

Редакция "КАРПАТСКА РУСЬ"

з великим смутком повідомлят што упокоїлася 26-января 1998р. наша краянка

ОЛГА МЛИНАР з дому БУБНЯК.
Народилася 1913-році.-померла 26-го января 1998 року.

Со святими упокой,
Христе, душу рабы
Твоего, идьже ньсть болезнь,
ни печаль, ни вздыхание, но жизнь
бесконечная ... надгробное
рыдание творяще песнь:
аллилуія, аллилуія, аллилуія.

Вечная память!

ДОБРА РАДА МОЯ, ЯК ЖЕНУ ГЛЯДАТИ

Мы уж старшы люде
Сме запам'ятали,
Як нам стары люде
Все оповідали.
Яка мода была
Ту, а и в Европі,
Женилися дівки,
Женилися хлопці.
Як паробок ишол
Дагде ся женити,
То он мусіл маму
Свою попросити.

“Мамо моя люба,
Вы ся надумайте,
Хочу ся женити,
Жену мі глядайте.”
Мама ся озвала,
Сыну повідала:
“Сыну милий,
Глядай жену сам,
Бо котру ты любиш,
Того я не знам.

Не буде ту ниякого гону,
Кедь приведеш честне дівча
До мойого дому.
Я ти можу раду дати,
Як жену глядати.
Треба тобі позор дати,
Яка у той дівки мати,
А ци с мужем честно жиє,
Ци рада горілку пие.
Ци часто на ярмак ходит,
Ци трезва домів приходит,
Ци даколи пьяна была,
Горці, миски не побилла?
На сонци отпочивала,
С кумичками ся згаджала,
Гостинки робила,
До корчмы ходила.
Остатню курочку носила.
На поле есьть пильно ийти,
А стигне куму стрітити,
Годину будут шептати-ра-
дити.

Можеш до хижы зазріти,
Вшитко обізрити.
Ци мыто, позамітано,
Всьо в порядку поскладано.
Як покажут тобі сісти,
Посмот, ци сут лавки чисты.
Ци зна тісто опавати,
Або замісити —
Посмот, сыну, и памятай,
Хочеш ся женити.
Ци зна даяк ткати, прясти,
И подертый лах зашити.
А позрий и на діточкы,
Ци чисты на них сорочкы.
Из того можеш познати,
Яка дівка твоей мати,
Не раджу ти такой мамы
Дівку брати.

Бо я може тобі
Таку бы радила,
Штобы ся ти потом
Може не любила.
А ты будеш мусіл
До смерти с ньом жити,
Счастья и несчастья
Зо собом ділити.
Не глядай ты сыну
Богатства-красоты,
Але глядай таку,
Што зна всі роботы.
Не буде парадна,
Ладну ношу носити,
Не буде учена —
Два, три языки розуміти.
А будете счастья мати,
Кедь буде знати
Свой оден язык
За зубами тримати.
Кедь хочеш жену поглядати
Буду я тому
Ся барз радувати.

Идь где инде поглядати,
Там, где честный отец, мати,
В згоді честно собі жиют,
Много роблят — мало пнют.
То порядны суть там люде,
Така и их дівка буде.
Такий отец, така мати,
Дівка буде дорабляти,
Дом в порядку ти тримати,
Мужа свого шанувати,
Будут собі честно жити,
До маетку приходити.
Бо кто глядат лем богатство,
Може зыйти на жебрацтво,
Може взяти сліпу, хвору,
Біду привести до двору.
Будут кепско с собом жити,
Себе грысти и вадити,
И хоц будут мати діти,
Не смогутся похвалити,
Люде звыкли так гварити:
Яка жена, такы діти.
Яким молоком плекала,
Такы діти виховала.

Вы паробкы уважайіте,
И за правду принимайте,
Встримуйтеся от напою,
Бо што пьют — худобіют.
А качмаре богатіют,
Им не треба працювати,
Лем паленку продавати.
Корчму паленка взбогатіє.
А работник схудобніє,
Бо дакотре нерозважно жиє,
Што заробит, то пропніє,
А сам нич не мае,
О родину нич не дбає.

Юстина Гоч,
Единборо, Па.

В РЕСТАВРАНТІ

ГОСТЬ: — Кельнер, под поню-
хати тото мясо. Оно смердит.

КЕЛЬНЕР. — А вы хыбаль не
пришли пахати мясо, лем істи.

НЕ ЛЮБИТСЯ МЫТИ

— Мамо, знате, гварит малый
Митрусь, як я выросну, то запу-
щу собі бороду.

— А то на што?

— Меньше лица останеся до-
мытья.

ЯК ЗРОБИЛ ГРОШЫ?

— Минувшого місяця я зробил 100 ты-
сяч на вискі . . .

— О, я не знал, што ты бутлегер . . .

— Боже храни, я не бутлегер, але мой
богатый стрык напился муншайну и умер . . .

БИЗНЕСОВО

Молодец (до отца улюбленной): Я бы хо-
тіл женитися на вашей донькі.

Бизнесмен: — Добри, можеш мі оставити
свое имя и адрес, як ліпше нич не трафится,
то ти дам знати

ВЕСЕЛА И СМУТНА ПРАВДА ЗА ЛЕМКОВИНУ

Там где пташкы співали,
Зозуля кукала,
А мати с дівками
В поли працювала.

Отец косил луку,
Сынове грабали,
Як надышол подорожный—
Мило го витали.

Витай в Христі брате,
Што нове зо світа?
Повічте нам, як то буде,
Якы будут літа?

Я вам повім, любы братья,
Што ся с нами стане,
Же на нашой родной землі
Мало кто остане.

Там где отец духовный
Проповідь голосил,
И до згоды, до любви
Парафіян просил.

Там отец духовный
Кропилом покропил,
Лемко собі заспівал,
За келишок хопил.

Там где дьякы співали
Всіма голосами,
А люде ся молили —
Боже буди с нами.

Где музыка заграла:
Гуслі, кларнет и цимбалы,
Всі пішли до танцу,
Аж и діти малы.

Он ей тримал попод пахы,
И до себе тиснул,
Она йому штоси шепла,
А он собі свистнул.

По весілю свацины,
А пак притулины,
Тогда каждый ся притулил
До своей Марины.

Там где кума до кумы
Часто приходила,
Як виділа там другого
Куму огварила.

Назар Клапач,
Нью Йорк, Н. Й.

